

Supertankerji bodo nosili olje z Aljaske

Atlantic Richfield Company je naročila gradnjo treh supertankerjev za prenos olja z Aljaske na zahodno obalo ZDA.

NEW YORK, N.Y. — Velika in bogata ležišča petroleja na severni obali Aljaske postajajo bolj in bolj važna za oskrbo ZDA z oljem in njegovimi izdelki. Ko je velika, nalašč za plovbo v severnih vodah prirejena petrolejska ladja Manhattan na poti iz Atlantika skozi takozvani severozahodni prehod proti obali severne Aljaske, je bilo objavljeno, da je Atlantic Richfield Company naročila gradnjo treh supertankerjev pri Bethlehem Steel Corporation za prenos petroleja s severne obale Aljaske na zahodno obalo ZDA.

Nove ladje, največji tankerji, kar jih je bilo kdaj zgrajenih v ZDA, bodo lahko naenkrat naložili do 120.000 ton petroleja. Če se bo supertankerju Manhattan posrečilo odpreti severozahodni prehod za redno plovbo petrolejskim ladjam velikankam, posebej opremljenim za plovbo v zaledenelih vodah severnih morij, potem bo olje z Aljaske prihajalo po morju tako na zahodno kot na vzhodno obalo dežele, pa še preko Atlantika v Evropo, če bo to kazalo in bo obstajala potreba za kaj takega.

Ce se izkaže, da so oljna ležišča na Aljaski res tako bogata in obširna, potem bo naša dežela za dolgo desetletij preskrbljena z domačim oljem. Morda bo to privedlo celo do znižanja njegovih cen na domačem trgu v soglasju s cenami na svetovnem trgu.

Francija ne odneha od proizvodnje vodikovega streliva

PARIZ, Fr. — Francoska vlada je nepričakovano napovedala, da bo prihodnje leto nadaljevala preskušanje vodikovega streliva. Začela ga je že l. 1968. Takrat je napravila na Tihem oceanu dva poskusa. Poskusi, ki so bili predvideni za letošnje leto, so odpadli radi finančne krize.

Mislili so, da je s tem zadeva pokopana. Sedaj je vlada povedala, da misli drugače. Da pomiri javnost, je finančni minister zagotavljal na radiu, da bodo poskusi dejansko o pomenili zmanjšanje stroškov za nuklearno oboroževanje, ker bodo omogočili novo vrsto nuklearnega orožja, cenejšo od sedanje. O tem bo seveda debatiral tudi francoski parlament.

Dom odobril proračun za Mirovni zbor

WASHINGTON, D.C. — Predstaniški dom je odobril za Mirovni zbor ZDA \$101.100.000 za tekoče proračunsko leto. Proračun Mirovnega zbora mora sedaj odobriti še Senat.

Delno oblačno in hladno. Najvišja temperatura okoli 65.

Novi grobovi

PAUL J. SCHNELLER
V ponedeljek zvečer je umrl v Atlantis, Florida, Paul J. Schneller, 25581 Edgely Drive, Euclid, v starosti 65 let. Zadela ga je srčna kap in je umrl v J. F. Kennedy Memorial bolnišnici. Bil je načelnik upravnega odbora St. Clair Savings. Na mrtvaškem odru bo v četrtek zvečer, v petek popoldne in zvečer v Zelenovem pogrebem zavodu na E. 152 St. Pogreb bo v soboto ob 8.45 iz pogrebnega zavoda v stolnico sv. Janeza ob 9.30, nato na pokopališče.

Pompidou v Bonnu

BONN, Z. Nem. — Predsednik Francoske republike George Pompidou je prišel na redni uradni obisk v Bonn, da se pogovori s kanclerjem Kiesingerjem in njegovo vlado o medsebojnih vprašanjih, posebej še o Skupnem trgu in sprejemu Velike Britanije vanj. Kiesinger bi rad razpravljal o tem v novembru z vodniki 6 držav članic Skupnega trga. Francoz je na ta nemški predlog pristal.

Prihod predsednika Francije v Zahodno Nemčijo komaj tri tedne pred novimi parlamentarnimi volitvami naj bi dokazoval, da so odnosi med obema državama trdni in nimajo nobenega vpliva na notranjo nemško politiko. Naj zmaga pri nemških volitvah kdorkoli že, to odnosa Nemčije do Francije ne bo bistveno spremenilo.

Zahodna Nemčija in ostale članice Skupnega trga zagovarjajo sprejem Velike Britanije v Skupni trg. Francija pa se temu upira in je pod De Gaulleom to v preteklih letih ponovno preprečila. Pričakujejo, da bo Pompidou moral v tem pogledu popustiti. Pogajanja o sprejemu Velike Britanije naj bi se še letos začela, pa se bodo nemara vlekla precej dolgo, ker je treba rešiti vrsto težavnih vprašanj.

Najvišji viseči most

DENVER, Colo. — Najvišji viseči most na svetu se vzpenja preko reke Arkansas v Koloradu. Visok je 1.053 čevljev in njegova dolžina med opornikoma znaša 880 čevljev.

Glavni tajnik SEATO Vargas ostal pesimist

Obrambna zveza za jugovzhodno Azijo - SEATO je praznovala 15-letnico obstoja. Za to priložnost izdano poročilo njenega glavnega tajnika je precej črnogledno.

BANGKOK, Taj. — Glavni tajnik SEATO, ki ima svoj sedež v Bangkoku na Tajskem, je objavil svoje poročilo o političnem položaju v vzhodni Aziji. Poročilo je prežeto s pesimizmom. Trdi, da se Sovjetska zveza zmeraj bolj vtika v politiko jugovzhodne Azije, kar more roditi le zlo. Čim bolj se bo namreč Moskva zanimala za ta del Azije, tem hušji pritisk bodo kitajski komunisti izvajali na vse države v tem azijskem predelu. Prvi znaki takega političnega razvoja so že tu. Kjerkoli se po kaže sovjetska diplomacija, takoj pridejo za njo kitajski diplomatje. Tako je za vzhodno-azijske države zmeraj težje varovati nevtralnost. To generala Vargas najboljši skrbi.

Mož seveda ne more komentirati notranjih težav, ki jih ima SEATO. Pakistan in Francija sta le še po imenu članici te zveze, dejansko se ne udeležujeta niti se SEATO. Anglija bo v dveh letih likvidirala vse svoje postojanke v vzhodni Aziji. Kot vojaška sila ne bo več prišla v poštev. Amerika je tudi sklenila, da zmanjša svoje obveze napram Aziji. Ostanjejo torej le še Avstralija, Nova Zelandija, Tajska in Filipini. Kaj naj pa te štiri države storijo, da se ubranijo komunističnemu pritisku, ki bo zmeraj hušji tako iz Peipinga kot iz Moskve? Se bolj se Vargas boji pomirjenja med Moskvijo in Peipingom. V tem slučaju se bo rdeči pritisk na Azijo le še povečal.

Značilen za poročilo je duh; ne zaupa ne kitajskemu ne sovjetskemu komunizmu. Iz te nezaupljivosti se tudi čuti strah za usodo SEATO.

Strahovit pritisk

BOSTON, Mass. — Štiri milje globoko v morju znaša pritisk na kvadratni palec 4.5 tone!

Kaj vse počno rdeči z vojnimi ujetniki ZDA

WASHINGTON, D.C. — Do nedavnega ZDA niso hotele javnosti povedati veliko o postopanju rdečih v Vietnamu z ameriškimi vojnimi ujetniki. Na eni strani niso marali spravljati v žalost in skrbi sorodnike ujetnikov, na drugi pa so se bali, da bo vsako razkritje postopka z njimi pripravilo njihove ječarje še do večjega nasilja in surovosti.

Nova, republikanska vlada je prišla do zaključka, da je domači in svetovni javnosti treba povedati, kako "človečanski" so rdeči ječarji. Tako je nedavno pustila dva pripadnika vojne mornarice, ki so ju rdeči spustili iz vojnega ujetništva, da sta javnosti podrobno poročala, kaj vse rdeči z ameriškimi vojnimi ujetniki počno.

Zapirajo jih po cele mesece in celo leta v luknje, kjer ne morejo stati ne ležati, jih mučijo na vse možne načine telesno in duševno, jih stradajo, jim ne nudijo nobene primerne zdravstvene oskrbe, pač pa jih pitajo z rdečo propagando. Ves postopek je tako nečloveški, tako barbarski, da si ga je komaj mogoče predstavljati.

Razkritje podrobnosti rdečega postopanja z ameriškimi vojnimi ujetniki bi bilo davno nujno kot odgovor na rdečo propagando o "narodni osvobodilni vojni". To razkritje bo morda le odprlo oči in ušesa vsem tistim, ki resnice o vojskovanju v Vietnamu ne morejo ali pa nočejo videti.

Poravnajte naročnino, če le mogoče, na prvo obvestilo!

Četrta milijona mož v enem letu iz oboroženih sil

WASHINGTON, D.C. — Čeprav je bilo javnosti sporočeno, da bodo oborožene sile ZDA do prihodnjega julija zmanjšane le za kakih 120.000 mož, imajo v obrambnem tajništvu dejansko namero število zmanjšati za 250.000 mož. Vse zavisi od tega, kako hitro bo mogoče umikati naše borbeno enote iz Južnega Vietnama.

LETALI TRČILI V ZRAKU: 83 LJUDI JE NAŠLO SMRT

Včeraj popoldne ob 3.20 se je osebno letalo Piper Cherokee, ki ga je vodil pilot-učenec, zadelo v zadnji del potniškega letala DC9 Allegheny Airlines, ki je bilo na letu v Indianapolis. Potniško letalo se je razletelo v zraku, prav tako pa tudi malo osebno letalo. Skupno je bilo mrtvih 83 ljudi, potniki in moštvo potniškega letala in pilot privatnega letala.

INDIANAPOLIS, Ind. — Enomotorno letalo Piper Cherokee je včeraj popoldne ob 3.20 treščilo v zadnji del potniškega letala DC9 Allegheny Airlines z 82 osebami na krovu. Obe letali sta treščili na zemljo in vse, kar je bilo v njih, je bilo mrtvo. Potniško letalo DC9, let 853, Allegheny Airlines je padlo na njen njiivo kakih 500 čevljev od prostora, kjer je nekaj ducatov prevoznih hišic. Potniško jet letalo je odletelo iz Bostona, Mass., pobralo potnike v Baltimorju in v Cincinnatiju ter bilo na poti v Indianapolis, ko ga je doletela nesreča.

Zvezne oblasti so odredile preiskavo, ki naj ugotovi, kako je bilo mogoče, da sta bili v istem času v zraku tako blizu skupaj dve letali. Malo osebno enomotorno letalo naj ne bi bilo vidno na radarju, zato tudi pilot potniškega letala ni nič poročal o možnosti kake nesreče, ta je prišla popolnoma iznenada. Malo letalo je treščilo v rep potniškega letala in se pri tem razbilo. Pri tem je potniško letalo toliko poškodovano, da se je zadnji del odlomil in potniki so začeli leteti iz kabine. Skoro sta se odlomila tudi oba na zadnji del trupa pritrjena jet motorja in trup letala je strmoglavil proti zemlji.

Bilo je slišati več eksplozij. Letalski strokovnjaki trdijo, da je bila večina potnikov mrtva, še predno je dosegla zemljo, ker da jih je umorilo naglo zmanjšanje zračnega pritiska, ko je bila razbita kabina letala.

Privatno letalo se je dvignilo s privatnega letališča v bližini McCordsvillia. Vodil ga je 35 let stari Robert W. Carey, oče šestih otrok, ki se je učil pilotiranja.

Vreme je bilo sorazmerno lepo in ni moglo biti vzrok za

nesrečo, eno najhujših te vrste v zadnjih letih. Največja je bila leta 1960, ko sta se zadeli nad New York City dve potniški letali in je bilo pri tem skupno uničenih 134 človeških življenj, od tega 6 na tleh.

Feisal je bil hitrejši

Zarotniki so hoteli vreči vlado kralja Feisala v Savdiji pa jih je ta prehitel.

BEIRUT, Lib. — Savdska Arabija je še vedno najbolj konservativna arabska dežela, četudi se sedanji kralj Feisal, ki je nasledil Savda, zelo trudi za njen napredek. Uvedel je red v upravo, poskrbel za zdrave finance, reorganiziral oborožene sile in seveda šolstvo ter javno skrbstvo. Večji del sredstev za vse to mu dajejo dohodki od črpanja petroleja, ki je v rokah ameriških petrolejskih družb.

Feisal ima že skozi leta težave s člani same kraljevske rodbine, ki se smatra kot gospodarica Meke in Medine, krajev, kjer je bil rojen in kjer je živel Ahalov prerok Mohamed, in kjer so velika islamska svetišča kot Kaaba v Meki, za vodnico islama. Vladarska rodbina ima trdno in močno oporo v beduin-skih plemenih, ki so do pred dobrih desetletjem tvorili skoraj izključno prebivalstvo Savdske Arabije. Mesta so bila redka in neznatna, dežela brez cest in železnice.

Odkritje in izkoriščanje petrolejskega bogastva je gospodarski, socialni in kulturni položaj v deželi začelo naglo spreminjati. To je imelo tudi svoj vpliv na miselnost prebivalstva, zlasti mladega rodu, ki je prisluhnil vsearabski propagandi iz Egipta. Mladi častniki v oboroženih silah, mladi uradniki, ki so študirali delno zunaj dežele, so začeli stremeti za spremembami ko naj bi zaostalo deželo čez noč potisnile v novi čas. Kralj Feisal je izkušen mož in ve, da to ne gre, on je za postopno in načrtno razvijanje, ki naj ohrani staro, kar je dobrega, in jemlje od novega le to, kar je prebivalstvu Savdske Arabije primerno in koristno.

Različni pogledi in načrti se ustvarili napetost, ki je privedla do kovanja zarote proti kralju Feisalu. Ta jo je baje — s pomočjo ameriške CIA — odkril in naglo prijel njene vodnike. V ječi je baje vsaj 200 do 300 častnikov in uradnikov. Med njimi naj bi bili tudi direktor Vojne letalske akademije v Dharanu.

Četrtno mladit

CHICAGO, Ill. — Okoli eno četrtno vseh voznikov avtomobilov v smrtnih nesrečah je starih izpod 25 let.

BOSTON, Mass. — Hurikan Gerda je včeraj divjal mimo Cape Cod, ne da bi povzročil kako večjo škodo in udaril ob breg dalje na severu v Kanadi.

Iz Clevelanda in okolice

Raznašalca iščemo — Ameriška Domovina išče raznašalca lista za okolico Newton, Locherie, Pasnow, Rosecliff, Naumann in Tyronne Ave. Star mora biti vsaj 10 let. Kličite prosimo, za vsa pojasnila 431-0628.

Sestanek — Zveza staršev in učiteljev (P. T.U.) pri Mariji Vnebovzeti ima jutri, v četrtek, zvečer ob 7.30 sestanek v prostorih pod staro cerkvijo. Vsi vljudno vabljeni.

Vpisovanje v Slov. šolo — Vpisovanje v Slov. šolo pri Mariji Vnebovzeti bo v nedeljo, 14. sept., od 9. dop. do 12. v prostorih pod staro cerkvijo.

David Hill izločen — Operation Black Unity, ki se pogaja z McDonald's System Inc. o prodaji štirih restavracij v črnem delu mesta črnem, je soglasno sprejela odstop svojega načelnika samozvanega rajona Davida Hilla.

Premislili so se — Včeraj so napovedovali štrajk večjega števila pomočnikov okrajnega šerifa, do katerega pa ni prišlo. Po vsem sodeč so se šerifom sporazumeli.

Se štrajkaajo — Uslužbenci okrajnega mladinskega sodišča in zavetišča za mlade prestopnike, ki so začeli v ponedeljek štrajkati, se včeraj niso mogli sporazumeti z upravo sodišča in štrajk nadaljujejo.

Poslovili so se — Sinoči so farani sv. Vida napolnili avditorij, da bi bili posredniki skupaj s svojim župnikom msgr. L. Baznikom, ki odlašaja danes na svoje novo mesto v Thompson.

Zadnje vesti

TEL AVIV, Izrael. — Obrambni minister Moshe Dayan je izjavil, da mora Egipt računati še z večjimi vojaškimi nastopi Izraela, kot je bil ta včeraj, ko so izraelske oborožene sile prešle preko Sueškega zaliva in se izkrcale v samem Egiptu. Motorizirana izraelska kolona pod zaščito bojnih letal je drla vzdolž obale in uničevala egiptске vojaške naprave. Egipčani naj bi imeli od 100 do 150 mrtvih, Izraelci pa le enega ranjenega. Eno od izraelskih letal je bilo zadeto od protiletalskega ognja in je pilot odskočil v morje, pa ga še pogrešajo.

SAIGON, J. Viet. — Gen. C. Abrams je bil danes pri predsedniku J. Vietnamu Van Thieuju, predno bo poletel domov na razgovore s predsednikom Nixonom v petek, ko pričakujejo, da bodo sklepali o objavi umika novih ameriških čet iz Vietnama.

HONG KONG. — Ho Či Minh je v svoji oporoki, ki so jo včeraj prebrali v Hanoi, pozval svoje naslednike, naj vodijo boj proti ZDA do zmage, ki "gotovo pride". Spominjal se je svoje poslednje predanosti revoluciji in delu za širjenje komunizma, pa obžaloval spor, ki je razklal komunistični blok držav.

WASHINGTON, D.C. — Od včeraj popoldne leži truplo sen. E. M. Dirksena v rotundi na Kapitolu. Sinoči je pokojniku tam izkazal čast in priznanje njegovemu delu predsednik ZDA R. M. Nixon.

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

6117 St. Clair Avenue — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:
 \$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:
 \$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:
 \$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:
 \$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83 No. 173 Weds., Sept. 10, 1969

Tudi Predstavniški dom se želi uveljaviti

Kot smo že omenili, se je senat dobro založil z delom, ki zanima vso politično javnost. Njegov finančni odbor bo obravnaval davčno reformo, njegov odbor za narodno obrambo se bo boril s Pentagonom za znižanje izdatkov za vojaške namene, Fulbrightov odbor se bo zagrizel v razne naše obrambne pogodbe, ki je njihova politična vrednost postala vsaj dvomljiva, ako že ne kaj več. Senatsko delo bo torej dnevno v časopisju.

To naravno ne more zadovoljiti kongresnikov. Mislijo, da morajo tudi oni biti udeleženi pri politični pozornosti naše dežele. To tem bolj, ker bodo prihodnje leto kongresne volitve. Zato kongresniki niso zadovoljni, da so potisnjeni v bližino političnih kulis, bi radi stali v prvih vrstah na političnem odru. Zato bi moral skrbeti v prvi vrsti predsednik Predstavniškega doma McCormack. Mož se ne odlikuje z veliko iniciativnostjo, zato ga večina kongresnikov le težko prenaša. Ker predsednik v tem pogledu ne vrši svoje naloge, ga skušajo nadomestiti predsedniki raznih odborov in načelniki stalnih domovih komisij. Med njimi spada med najspretnije kongresnik Mills, načelnik odbora za pota in načine, ki je letos spretno izvozil skozi svoj dobro znano davčno reformo in s tem pridobil v političnem svetu velik ugled.

Njemu tudi sedaj ni prav, da je Predstavniški dom potisnjen v kot, zato je hitro zagrabil za kost, ki mu jo je dala Nixonova socialna politika. Nixon hoče namreč postaviti socialno politiko na novo osnovo, ki naravno bolj odgovarja republikanski kot pa demokratiški politični filozofiji, toda to ne moti Millsa. Bil je tako pripravljen, da se s svojim odborom zarije v načrte Nixonove socialne politike. Socialna politika je pri nas že ogromno polje, ki se na njem nahaja cela vrsta spornih, zato pa zanimivih problemov, ki človeka le dražijo. Saj že Nixonov načelni program za socialne reforme obsega ideje, ki so sporne med republikanci samimi, kaj šele med republikanci in demokrati.

Tu je na primer vprašanje načina podpiranja. Ali naj podpiranje temelji prvenstveno na posamezniku ali na družinah? Koliko naj znaša minimalna podpora? Kdo naj ima do nje pravico? Nixon je imenoval minimalni znesek \$1600 za 4-člansko revno družino, pa so vsi vodilni socialni delavci takoj ugovarjali, češ da je prenizka.

Tu je dalje vprašanje, kdo naj dobi podporo, ali vsakdo, ki je brez dela? Nixonov načrt misli, da je večina sedanjih podpirancev, ki jih ceni na 10 milijonov, še sposobna za delo. Strokovnjaki v federalnem tajništvu mislijo, da je med podpiranci le par odstotkov takih, ki so res sposobni za delo.

Dalje: federacija daje za podpiranje revežev že sedaj nad \$4 milijone. Sedaj naj bo v podpiranje vključenih še 12 milijonov novih podpirancev, kar bo zahtevalo dodaten izdatek najmanj \$4 milijone. Tudi ta ocena se strokovnjakom zdi veliko prenizka.

To so, recimo, strokovna vprašanja v socialni politiki. Dodati jim je treba še politična in teh je še več.

Kdo naj dobi v roke izvajanje Nixonove socialne reforme? Za to pristojnost je že sedaj vladal za kulisami hud boj med posameznimi demokratiškimi strujami. Treba je pričakovati, da bodo hoteli pri tem imeti svojo besedo tudi republikanci. Ker so mesta večinoma v demokratiških rokah, države pa v republikanskih, bo takoj nastal boj med mesti in državami, ki ga že poznamo iz dobe demokratiških režimov.

Oglašali se bodo tudi drugi zagovorniki revnih slojev, recimo unije. So že sedaj začele kritizirati razne Nixonove ideje in postavile svoje. AFL-CIO na primer že sedaj začenja boj za povišanje minimalne mezdne na \$2 na uro. Druge socialne organizacije mislijo na tiste reveže, ki so tudi s podporami ne morejo pomagati, ker so prestari ali prebolehi. Njih ne morejo odpraviti le z rednim podpiranjem, njim je treba pomagati tudi s skrbniškim delom.

Vprašanj brez odgovorov je torej v naši socialni politiki brez števila. Zato se je Nixon moral omejiti le na načela svojega socialnega programa. To je pa slaba stran njegove taktike. Ako sam ne da svojim idejam konkretne oblike, se mu bo godilo tako, ko se je Johnsonovi ideji o veliki narodni skupnosti. Johnson je navalil nanjo le denar, ne pa primerne organizacije. Zato je njegova ideja o skupnosti odšla v pozabo že z njegovim odhodom iz Bele hiše. Nixonu grozi podobna nevarnost. Iz federalne administracije prihaja namreč vest, da tam še nimajo pravega pojma, kako naj dajo Nixonovi socialni politiki praktično obliko. Če je to res, bodo njegove ideje nočasi usahnile.

Edini izhod iz te zagate je Millsov odbor v Predstavniškem domu. Ta se bo prav rad pečal s socialno politiko,

kadar ne bo imel drugega dela. Ta predmet bo za odbor lepa priložnost, da opozarja nase takrat, kadar bo v nevarnosti, da politična javnost pozabi nanj. Mills si je tako preskrbel zakonski načrt, ki ne bo dobil konkretne oblike v par letih, tako mislijo strokovnjaki, bo pa zmeraj nujen, kadarkoli bo na dnevnem redu. Da je Mills mojster v takem taktiziranju, je pokazal že pod Johnsonom in tudi Nixonu se ne bo dal ugnati v kozji rog.

Tako se bo zgodilo, da bo socialna politika republikan- ca Nixonu prišla v roke demokrata Millsa, ki jo bo lahko leta in leta spretno prevažal med vsemi kongresnimi čermi do uspešnega konca, samo, če bo le hotel. Tudi to je važno vprašanje.

BESEDA IZ NARODA

Slovenska šola pri Sv. Vidu bo odprla znova vrata

CLEVELAND, O. — Dragi starši! Kmalu se bodo šolska vrata znova odprla tudi za Slovensko šolo. Letos se bo pouk na Slovenski šoli začel že 20. septembra, 13. septembra pa bo vpisovanje novih otrok v Slovensko šolo. Pouk, kakor prejšnja leta, se bo začel ob 9. dopodne in bo trajal do 11.30.

Ker otroci dobijo vse šolske potrebščine za pouk v šoli (zvezke, svinčnike, papir) je nujno potrebno, da plačajo vpisnino. Vpisnina letos ni spremenjena in bo kakor lansko leto za enega otroka \$6, za dva iz družine \$9, za tri oziroma vse nadaljnje otroke iz iste družine pa 11 dolarjev. Otroci naj prinesejo vpisnino prvi dan šole, to je 20. septembra.

Ker šola noče preobremenjati staršev, priredi Slovenska šola vsako leto vsaj tri odrske prireditve, ki ne dajo samo otrokom priliko, da pokažejo, koliko znanja so si že pridobili v šoli, temveč tudi šoli prinesejo potrebna finančna sredstva. Zato delate v korist šoli, kadar se takih prireditev udeležite. Za organizacijo teh prireditev, ki dajejo finančno stabilnost Slovenski šoli, je pa potreben poseben odbor staršev. Ta odbor bo imel svoj vsakoleten občni zbor v soboto, 13. sept., ob pol osmih zvečer v šolskih prostorih fare sv. Vida. Podana bodo poročila o delu odbora v preteklem poslovnem letu, nato pa bodo volitve novega odbora. Iskreno vas vabimo, da se udeležite tega občnega zbora staršev Slovenske šole sv. Vida. S svojo udeležbo boste pokazali, da vam je šola pri srcu in da se zanimate za nje uspeh in napredek.

Prisrčno pozdravljeni!

Jože Odar, tajnik

Romanje k žalostni Materi božji v Frank

CLEVELAND, O. — Počasi gremo v jesen, ko vse dozoreva — plodovi zemlje in človek. V eter že nosi prvo suho listje in ne vem zakaj — v nočeh, ko poslušam to šumenje, se mi vselej prikaže misel — Tako večnost šumi.

Človek je tako ustvarjen, da se vsaj zdaj pa zdaj ob večnosti ustavi. Morda v tem norem času, ki skuša večnost pokopati, še bolj kakor včasih.

Tudi to leto priredi Društvo slovenskih protikomunističnih borcev v Clevelandu romanje v Frank, k žalostni Materi božji. Vsako leto se mi zdi, da je to romanje majhen korak v večnost, srečanje z mrtvimi, ki so v večnost odšli v času revolucije in zadnje vojske srečanje s tistimi, ki so v večnosti stopili iz jam v Kočevskem rogu, s teharskega polja in iz šupelj, Bog vedi kje. Letos se bomo še posebej spomnili, da je že deset let, odkar sem jim je v večnosti pridružil tudi škof Gregorij.

Strašno kriči v svet materija v tem času. Nujno je že skoraj, da se človek udele v staro klop v preprosti cerkvi in obrne v roki, kar mu svet tako noro ponuja. Vsaj včasih. Kako blede in

malo je vredno, ko vse razviješ. Nima duha. Kam sežeš brez njega? Do meseca. Segli so že po njem, hodili po njem, toda kako daleč onstran njega je večnost. Iskanje duha je danes najvažnejša postavka. Brez njega je pehanje jalovo. Vsakoletno romanje k žalostni Materi božji je morda le drobec tega iskanja, toda je lep drobec. Duh je, ki oživlja, ne le naša dejanja, tudi preteklost in sedanjost in poklada v bodočnost tisto, za kar je vredno živeti.

Pridružimo se romarjem v Frank, Ohio, v nedeljo, 14. septembra. Porabimo to nedeljo za obisk večnosti, za pogovor z mrtvimi, za pogovor s škofom Gregorijem. Čutili bomo, da je človek najbolj močan takrat, ko se sicer zaveda, da je kaplja na veji, pa se zaveda obenem, da z duhom večnost lahko vedno dosega.

Karel Mauser

IZ NAŠIH VRST

Milwaukee, Wis. — Spoštovani! Priloženo Vam pošiljam ček v znesku \$17 za nadaljno naročnino za list Ameriška Domovina in en dolar v tiskovni sklad. Oprostite, da sem malo pozna, sem čakala obvestila.

List res rada berem, ker je zelo zanimiv. Lepo prosim, spremenite ime v naslovu na Mary, kajti moj soprog John se je prešel v lepo domovino.

Ameriška Domovina zasluži, da bi prihajala prav v vsako slovensko družino.

Lep pozdrav vsem bralcem, Vam pa obilo božjega blagoslova pri Vašem požrtvovalnem delu. Vaša naročnica

Mary Kokalj

New Westminster, B.C. — Spoštovano uredništvo! Prosim najprej, oprostite naši zamudi, ki ni bila nameravana, le Vaše pismo se je ob prihodu med ostalo pošto nekam zamešalo in tako sem popolnoma pozabila nanj. Sedaj se mi je pa le že malo dolgo zdelo in vedela sem, da mora biti že čas za obnovitev naročnine in sem šla obvestilo iskat med pošto. Seveda sem ga našel in ugotovila, da smo res že malo zamudili.

Tukaj Vam pošiljam denarno nakaznico za nadaljno enoletno naročnino in upam, da se tako pomota ne bo več ponovila.

Z Ameriško Domovino smo zadovoljni in bi bili res težko brez nje, ko smo se je navadili. Včasih pridejo številke malo pomešane, smo pač daleč in se ne da pomagati. Vem, da Vi tam v Clevelandu storite svoje, da je list pravočasno odpremljen in oddan.

Sedaj pa sprejmite vsi skupaj najlepše pozdrave in mnogo želja za uspeh pri Vašem delu.

Francka Zadnik in družina

Willard, Wis. — Spoštovano uredništvo! Priloženo Vam pošiljam ček za \$20, za enoletno naročnino in prispevek za tiskovni sklad.

Ameriško Domovino zelo rada berem in upam ter želim, da bo še dolgo izhajala. Z najlepšimi pozdravi!

Mrs. Mary Snedec

Milwaukee, Wis. — Spoštovana uprava! Tukaj Vam pošiljam denarno nakaznico za poravnavo letoletne naročnine in prilagam \$2 za tiskovni sklad.

Ameriška Domovina mi je všeč, ker je v njej podana res lepa domača beseda. Naj tudi izrazim priznanje in zahvalo vsem dopisnikom, ki žrtvujejo mnogo truda in časa za naš slovenski list, katerega tako radi čitamo mi, slovenski izseljenci po vsem širnem svetu.

Vam vsem želim obilo uspeha v bodoče in Vas najlepše pozdravljam!

Rudi Kotar

Cicero, Ill. — Spoštovano uredništvo! Pošiljam ček za poravnavo naročnine, katere mi je nedavno potekla. Prosim, oprostite mali zamudi.

Brez Ameriške Domovine bi mi bilo preveč dolgčas, posebno ko bo zima prišla in se bomo bolj na gorkem držali ter bo več časa za čitanje.

Lep pozdrav uredništvu in upravi, vsem sodelavcem in naročnikom, posebno pa vsem Stajercem, Vaš rojak

Otmir Tasner

Cicero, Ill. — Cenjeno uredništvo! Tukaj Vam pošiljam nakaznico za enoletno naročnino. Čeprav sem že v letih, še vedno rada berem naš priljubljeni list Ameriško Domovino. Res, da ta ne prihaja redno, včasih po dve ali tri skupaj, pa kaj hočemo, ko se pa pri pošti raznašalci tolikokrat menjajo in včasih imamo take, ki sploh brati ne znajo. Pa kaj hočemo, vsaj nekaj naredijo, drugače bi jih pa mogli živeti.

Pozdravljeni vsi, ki se trudite, da bi nam naročnikom ustregli. Jaz, Vaša zvesta naročnica, ceninim Vaše delo.

Anna Starc

Hibbing, Minn. — Spoštovano uredništvo! Priložim \$32 za dveletno naročnino. Bog naj Vas blagoslavlja in naj Vam pomaga pri Vašem odličnem, a vedno težjem delu. S pozdravi!

Rev. Francis A. Sedey

Nad polovico cerkvam

NEW YORK, N.Y. — Okoli

54% vseh dobrodelnih daril do

be v ZDA cerkve.

M. Tekavec:

Odlomek zgodovine fare sv. Kristine

III.

EUCLID, O. — V prejšnjih dveh spisih sem podal grobo sliko te fare. V tem članku bi rad ohranil nekaj spomina njim, ki je njih delo združeno z življenjem te fare. Naj bo prvo posvečeno duhovnikom, ki so tu delovali več ali manj časa.

Prvega kaplana je fara dobila v osebi sedanjega župnika rev. Josepha Celestnika. Rojen je bil 31. oktobra 1907 v Clevelandu. Njegov oče je doma s Stare Vrh- nike, mati Ivana, rojena Gregor- rič, pa je iz Valične vasi, fara Zagradec na Dolenjskem. Fa- ther Celestnik je najprvo zahajal v domačo slovensko faro šolo sv. Vida. Od tam je šel v Cath- edral Latin School, leta 1928 v semenišče v Clevelandu, kjer je prejel po dokončanih študijah bogoslovja subdiakonat. To je bilo na Cvetno nedeljo, 14. aprila 1935. Istega leta 23. aprila pa je bil posvečen v mašnika in je naslednjo nedeljo, 28. aprila 1935, daroval prvo sv. mašo v cerkvi sv. Vida. — Pripomnim, da clevelandski Slovenci smo isto nedeljo imeli 3 nove maše. Dve pri Sv. Vidu, poleg omenjenega še rev. Louis Baznik (sedanji župnik pri Sv. Vidu) in v Collinwoodu rev. Maks Sodja. Imenovan je bil 31. maja 1935 za pomočnika (sedaj pokojnega) rev. A. Bombaču, naslednje leto 9. junija pa prestavljen k fari Marije Vnebovzete v Col- linwood. Od tam je šel k fari

Marijinega Oznanjenja v West Park, nato za župnika sloven- ske fare Presv. Srca Jezusovega v Barberton, Ohio, končno nazaj na prvo mesto službovanja za župnika leta 1962.

Da je bil po enem letu preme- ščen k slovenski fari Marije Vnebovzete, je bil vzrok: Mon- signor rev. Vitus Hribar je na pomlad l. 1936 odšel v Slovenijo na odhodi. Ostala sta kaplana rev. Ludvik Kužnik in rev. Vik- tor Virant. Neko noč mu je mala naprava v obliki samopojnega peresa, ki jo rabijo zlasti po bančnih uradih, da preplašijo vlomilce in roparje, vsled ne- previdnosti eksplodirala v roki ter jo razmesarila. Nastalo je zastrupljenje krvi, ki mu je sledila 13. junija 1936 smrt. Ker je bil zdaj samo en duhovnik, rev. L. Kužnik (ki je utonil 7. avg. 1937), mu je v pomoč po- slal škof Shrembs rev. Josepha Celestnika, ki je potem tam ostal več let.

Pri Sv. Kristini potem dolgo niso imeli nobenega kaplana. Sicer so v nedeljo bile po štiri sv. maše. Stalni pomočniki so bili duhovniki reda očetov Najsv. Zakramenta. Posebno priljubljen kot dober pridigar je bil pred par leti umrlj rev. Da- niel Sullivan. Pri dveh svetih mašah sta bili slovenski pridigi, ki jih je daroval župnik, ostali dve pa angleški. Slovenske mi- sijone, ki so se vršili vsaka tri leta, so imeli, kot sem že ome- nil, Odilo Hajnshek O.F.M. (zdi se mi, da je potem še dvakrat on ponovil). L. 1937 ga je vodil znani rev. Vital Vodušek, sedaj župnik v San Franciscu, Calif., p. Alojzij Madic O.F.M., — tu rojeni, ki dobro obvlada sloven- ščino, enako p. Augustin Svete O.F.M. L. 1942 pa je imel sv. mi- sijo p. Kazimir Zakrajšek O.F. M., ki se je l. 1941 vrnil v Ame- riko kot ameriški državljani. Po invaziji Jugošlavije je najbrže kot prvi Slovenec z letalom v Ameriko priletel. Potem ni bilo slovenskega misijona do l. 1964, ki ga je vodil, kot še l. 1966, rev. Athanasius Lovrenčič O.F.M. Zadnjega, l. 1868, pa rev. Fortu- nat Zorman O.F.M., urednik slo- venske revije Ave Maria.

V fari sv. Kristine so bile tri nove maše. Prvo je opravil rev. Louis Ule O.F.M., drugo rev. Edward Roberts, član Kongre- gacije očetov Najsv. Zakramen- ta, sin obče spoštovanih Mr. in Mrs. Joseph Roberts. Omenjeni je bil pet let misijonar v Afriki. Njegov rodni brat Ralph je re- dovnik istega reda, kot omenje- ni, da služi Gospodu kot brat. Tako ima Cerkev od ugledne Robertsove družine dva člana v svoji službi.

Zadnji, ki je opravil prvo sv. mašo v naši fari — ki ni sloven- skega rodu — je rev. Robert Young.

Več sestra, ki so nekaj bile faranek sv. Kristine, deluje se- danj v različnih redovih. Dosti fa- ranom je znan Hočevarjev Frank, ki kot redovnik pri očet- nih franciskanih, sedaj č. brat Robert, deluje pri upravi Ave Maria v Lemontu, Ill., že čez 30 let.

Proti koncu druge svetovne vojne so začeli slovensko besedo v tej fari krajšati. Nemalo so bi- li pionirji Slovenci razočarani, ko so slovensko besedo ukini- li in z njo slovensko petje v cer- kvi. L. 1946 je bilo naznanjeno, da se narodna fara ukine in se morajo farani vključiti v fare, v katerih okrožja spadajo. Neka- teri spadajo k Sv. Pavlu, drugi k fari Sv. Križa, potem še k Sv. Viljemu in k novi fari sv. Ro- berta Belarmina. Kdor hoče v narodno faro, se lahko vključi k Mariji Vnebovzeti v Collinwood. To so nekateri farani tudi stori- li. Težak udarec! Mnogi farani so toliko doprinesli in žrtvovali za to faro; sedaj pa so njih žrtve za ta namen — zgubljene. Res je, da ni bilo tako strogo določe- no. Mr. Rudolf Bradač z Arm- stone Ave. se je pisмено pritožil na škofijo za to delitev, pa so

mu odgovorili: "Da ni tako stro- go določeno, kdor želi spadati k fari sv. Kristine, lahko hodi tja." Vendar čež noč se ne da ljudi spremeniti, da bi pozabili svojo narodnost in sprejeli tuji jezik. Zlasti starejšim, ki so to- liko storili za to faro, je bila storjena krivica, ki so jo težko preboleli. — Naj Gospod ne šte- je to v zlo, kdorkoli ga je po- vzročil!

Končno je prišel pomočnik župniku, ki ni deloval tu dolgo časa. Bil je prvi rev. Patrick F. O'Shanasy — težko mu je bilo, ko dosti faranov ni mogel spo- vedati, ker slovenskega jezika ni umel. Župnik je bil radi slabega zdravja dostikrat odsoten. Ne- koč se je kaplan izrazil, da se bo naučil slovensko, da bo fara- ne razumel. Po njegovem odho- du je bil rev. Philip Teknipp tu 5 let. Ljudem, čeprav ni bil Slo- vences, se je zaradi svojega po- hlevnega značaja zelo priljubil.

Kdo je na škofiji vplival, da je po odhodu rev. Philipa Teknip- pa dala fari sv. Kristine sloven- ske kaplane, ne vem.

Dejstvo je, da smo po odhodu omenjenega dobili — in smo od- slej imeli po dva kaplana — pomočnika župniku Slo v enca- tu so službovali sledeči sloven- ski duhovniki: rev. Viktor Tomc (sedaj župnik pri Mariji Vnebo- vzeti), rev. Alojzij Rupar, zna- ni kitajski misijonar (sedaj žup- nik Sv. Cirila in Metoda v Lo- rainu, Ohio), rev. Viktor Cim- berman (sedaj župnik hrvatske fare Kristusa Kralja v Akronu, Ohio), rev. Joseph Ozimek (rav- iokar imenovani župnik fare Presv. Srca Jezusovega v Bar- bertonu, Ohio). Za kratko dobo je bil tu tudi rev. Maks Sodja, sošolec sedanjega župnika. Tudi sedaj sta oba kaplana slovenske- ga rodu, nečak rev. Josepha Ce- lestnika Francis R. Sterk in rev. Louis A. Pizmoht.

Pevski zbor skoro že do 40 let vodi — z malo izjemo, ko se je slovenska pridiga uknila in z njo tudi naša pesem, je prevzela vodstvo petja hči farovške ku- harice Miss Alice Vidmar (se- danj poročena Hiti) — Mrs. Mary Gerl, žena mestnega odbornika Maksa. Ona je iz znane družine Jakoba Jančarja v fari sv. Ló- vrence. Odlično govori slovensko. Ker slovenska beseda v petju ni bila dovoljena, nam je posredo- vala, da — če se prav spomi- njam, je pesnik Ivan Zorman prevedel besedilo iz slovenščine v angleščino. Tako smo božične in velikonočne ter Marijine pe- smi poslušali v angleški besedi, pa v naši melodiji. Tudi v pev- skem zboru so bili do malega skoro vsi že v ZDA rojeni otro- ci slovenskih izseljencev. Ti še vedno z veseljem slovensko po- jo.

"Če drži," kot pravi slovenski pregovor, "žena tri ogle hiše," velja v prenešenem pomenu to tudi za fari sv. Kristine. Že v l. 1927 so tukajšnje žene ustano- vile Oltarno društvo, ki je od svojega obstoja bilo hrbenica fare. Le Bog sam ve, koliko so doprinesle one v prid fare. Od svojega začetka pa do sedaj je predsednica društva že omenje- na Mrs. Katherine Roberts. V pomoč ji je v ZDA rojena — z dušo in telesom značilna Slo- venka Miss Mary Hočevar, taj- nica Društva sv. Magdalene št. 162 KSKJ. Ona, odkar se je iz fare sv. Vida priselila v to faro, je agilna tajnica Oltarnega dru- štva. V pomoč je podpredsedni- ca Mrs. Terezija Potokar. Mrs. Antonija Nemeš in druge, ki vseh imen ne vem. Za angleško govorec pa so doprinesle svoj delež žene 'Ladies of the Guild'. Pred leti je bilo močno društvo Najsv. Imena, ki so v sloven- ske jeziku imeli svoje seje. Dol- goletni tajnik mu je bil zdaj že pokojni mož — omenjena Mary Hočevar Frank. V tistih časih je društvo bilo zelo razgibano. Ker jih je že večina pomrla, je pre- nehalo in se pridružilo angleško govoreči "Holy Name Society". (Dalje prihodnjč)

F. S. FINZGAR:

POD SVOBODNIM SONCEM

Vojak je šinil pokonci in objel centuriju kolena.

"Gospod, če ti veliš, se dvignemo takoj! Legijo napademo za tebe, samo reci! Za tebe poginemo, če hočeš!"

"Miruj, prisezi na bogove, da boš molčal!"

"Prisegam na ognjišče svojega očeta, ki je bil starešina!"

"Dogovori se s tovariši. Čim več jih dobiš, tem bolje. Iztok priskrbi denarja. Ko dobiš sporočilo — morda kmalu, morda čez dolgo — udarimo prek Hema!"

"Gospod, vsa centurija pojde s teboj!"

"Pomni prisege in molči!"

Iztok se je hitro obrnil, ker so pravkar zatrobili signali, naj se vrnejo v vojašnice. Magister equitum je bil nenadoma poklican v carsko palačo.

Ker se je to večkrat zgodilo, niso ne vojaki ne Iztok ničesar slutili. Vesele volje, da je odšel Azbad, so pevajoč korakali iz vežbališča.

Kmalu popoldne, še preden se je Iztok vrnil, je prišel k Epafroditu evnuh Spiridion. Pri vratih je vprašal po centuriju in izročil Numidu pismo zanj. Nato je prosil pri Grku, da bi govoril z njim. Epafrodit ga je takoj sprejel, ker je slutil važna sporočila.

Skopljeneec se je do tal priklanjal, potem pa urno poročal:

"Gospod, nisem si upal pisati, nisem si upal. Gre mi za glavo. A sporočilo je važno, zato prihajam sam."

"Vstani in govori!"

Evnuh je švigal s pogledi po dragocenostih v Epafroditovi sobi. Njegove oči so požirale zlatino. Ni se mogel premagati, da bi ne opomnil:

"Kako dragocena vaza! Despojna nima take."

"Malenkost! Govori, Spiridion!"

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

CICERO — Blvd. Manor
Owner — 5 rm. brk. georgian. Mod. kit. w/w crptd.
TO 3-4606 and 969-6622
(173)

BUSINESS OPPORTUNITY

GAS STATION — Independent.
Plus 4-car gar. w/heavy stock incl. property. Good going business. Buy on contract, Low dnpymt. 889-7173
L & B OIL CO.
2601 North Central, Chgo.
(173)

RESTAURANT - For sale
by Owner. — Industrial bus. L-Stop Grill.
337-8819
(173)

LIQUOR STORE & BAR
Owner, Est. bus. \$15,000 plus stock. Retiring. Broadway-Lawrence Liquors. 1136 Lawrence. Call Dan 9:30 - 4 LO 1-3038
(173)

FEMALE HELP

GENERAL OFFICE

We need two girls for general office work. Knowledge of shorthand and typing necessary. Five day week plus all company benefits.

CALL MR. SAINDON

NE 8-2006

JOS TRINER CORP.

(175)

"Ni malenkost, oprosti tvoja jasnost predrzemu hlapcu; poznam dragocenosti. Sinoči je bila despojna pri centuriju Iztoku. Danes švigajo bliski iz njenih oči. Grize si ustnice in njeno lice je blede. Paziti mi je vrela, kdaj bi Irena, jasna dvorjanica — nebeško lepa je, gospod — poslala list semkaj v tvojo vilo. In moral sem ga izvesti sužnju — danes ga je namreč poslala — in ga nesi despojno. Pa ga je vrnila, kakor nedotaknjen je, in sedaj sem ga izročil Numidu. In ko govorim s teboj, govori z veliko despojno magister equitum, Azbad. Dokončal je tvoj sluga v smrtni nevarnosti svoj govor, da služi tvoji mogočni želji!"

Epafrodit je slonel nepremakljivo na stolu iz indijskega lesa in niti zganilo se ni na njegovem licu, kakor bi poslušal trgovsko pismo, ki mu ga bere cilenciarj (tajnik). Ko je evnuh končal, je segel v železno skrinjico in zagrabil dvakrat rumenih zlatov ter jih vsul Spiridionu.

Evnuh mu je poljubil vsakokrat roko in nato prihuljeno zbežal iz vile.

Sedaj se je dvignil s stola Epafrodit, stopil sredi sobe, položil prst na čelo in pomislil.

"Da se je izpozabila tako daleč, tega bi ne bil verjel! Se vedno je zrela za vlačugo! Komedija se zapleta — čakaj, Teodora!"

CHICAGO, ILL.

MALE HELP

MECHANICS

STANDARD OIL has openings for mechanics to do maintenance and repair of trucks, tractors, and tank trailers. GM or Cummins experience helpful.

EXCELLENT

EMPLOYEE BENEFITS

CALL FOR APPOINTMENT

JERRY BANTON

242-3485

STANDARD OIL DIVISION

Terminal Motor Equipmt. Dept.

4811 S. Harlem Ave.

Forest View, Ill.

An Equal Opportunity Employer
(174)

FOREMEN

INJECTION MOLDING

Small progressive plant in Carol Stream needs experienced men to supervise the 4 p.m. to 12 and 12 to 8 a.m. shifts. Modern facilities and equipment. Good starting wages with regular increases for aggressive men. Excellent company benefits.

Call Mr. Regas 653-6000

AMOS MOLDED PLASTICS
290 E. Fullerton Avenue
Carol Stream, Illinois
(173)

EXCELLENT OPENINGS!

CANDY MAKERS

Must have some experience in hard candy. Excellent wages, fringe benefits, paid vacation. Would consider anyone in similar candy or food manufacturing experience. Good working conditions. Steady year round employment.

BEE & BEE CANDY CO.

1859 S. 55th Ave., Cicero, Ill.

652-2220

(173)

ra, v njej bom nepričakovano igral tudi — jaz!"

Sel je skozi peristil na vrt, dasi je bilo vroče. Dajal je različna povelja služinčadi, ki je ostrmela, ko je zagledala trgovca ob vročem soncu na vrtu. Sel je v gozdiček pinj in hodeč gor in dol razmišljal.

Vtem je prišel Iztok. Takoj ga je pozval. Na njegovem obrazu je bil smeh, kakor ga Iztok še ni videl. Veselost in škodoželjnost, lokavost in nedosežna prelest je sevala od njega.

"No, Iztoče, kako si kaj ljubkoval nocoj z despojno? Čestitam ob taki ljubici, mehercule, čestitam!"

Iztok je ostrmel, ko je slišal te besede.

"Gospod, ti si vseveden!"

"Bizanc je vseveden, ne jaz. Govori, kar te vprašam!"

"Prišla je verolomnica, prišla prekleta namesto Irene."

"In ti si se naslajal?"

"Preklel sem jo!"

"Zelo pogumno, sinko! Tvoja glava ni vredna gnile melone. Zaigral si jo!"

"Nisem, gospod! Despojna je samo skušala mene in Ireno. Imenovala me je za magistra peditum."

"Ko bi bil Platon moj oče, tega vozla ne razrešim!" Povej podrobno. Sediva. — Čakaj. Ali imaš Irenino pismo s seboj?"

"Gospod, ti si vseveden."

"Praviš že drugič. Zal za čas. Povej!"

"Izročil mi ga je Numida."

"Preberiva ga potem! Sedaj pripoveduj."

Iztok mu je vse razodel.

Epafrodit ni ničesar odgovoril. Bobnal je s prsti po čelu in gledal v pesek.

"Sedaj beri pismo!"

"Dobri Iztoče, vrli centurio!"

Nocoj pridem k tebi s Cirilo, da govoriva o Kristu. Tvoje srce je blago in zato trdno vem, da se odpre resnici. Do sedaj ne slutim nihče o najini skrivni zvezi. Mir Gospodov bodi s teboj!"

Irena."

"Angel sredi satahov," je zamrmral Epafrodit.

"Ali sprejmeš Ireno, centurio?"

"Če jo sprejemem? Za en trenutek ob njeni strani dam življenje!"

"Sprejmi jo torej! Toda ne pozabi na deset močnih sužnjev, oboroži jih z bodalci. Epafrodit ima včasih koristne slutnje!"

Nato je Epafrodit takoj odšel proti vili. Polglasno je mrmral potoma sam s seboj.

"Magister peditum boš, seveda! Pastirček! Misliš, da je Teodora tvoja mati. Hijena ti ne privleče ovce, če si ji iztrgal kos mesa. Cemu je bil Azbad pri njej? Cemu? Pomagači! Nocoj bo zanimiva noč. Ne zaspim. Pri oknu še doživim živahen dogodek, ki se utegne splesti na morju. Ko bi si upala brez hrupa, Iztok bi bil že izginil. Ali Teodora je previdna. Kača!"

Tedaj ga je srečal Mel'hior. Epafrodit mu je ukazal, da bodi opremljena najhitrejša jadrnica z vsem za na pot.

"Ne ve se, morda bo še meni treba zavetja. V Bizancu nisi nikdar varen, če imaš nekaj več zlata!"

Polnočno nebo je bilo nastlano z zvezdami. V valovih so se zibali in kopali milijoni drobnih lučic. Zadnje barčice sprehajalec so polzele v pristanišča, na morje je legla tišina.

Tedaj je odrinila od Epafroditovega vrta tenka šajka in se zazibala na valovih. Za njo sta se spustila v morje izpod oljčnega gaja dva večja čolna, ki sta kakor nemi senci sledila od daleč lepo šajčico.

"Poglej, Iztok, kako je Bog velik, kako mogočen, ki je razpel to lepo nebo nad nami!"

"Velik in mogočen, Irena. In še večji in mogočnejši, ker je dal tebe meni!"

"In glej, ta Bog je bil za nas križan, zate in zame! Kolika ljubezen!"

"Če je resnično, kar ti praviš, da je tvoja ljubezen od njega, tedaj ga molim in molil ga bom vsak dan in hvalil za tvojo ljubezen!"

"Veruj, Iztoče, veruj resnici in tudi tvoje srce napolni njegova ljubezen."

"Irena, verujem, verujem ti, zakaj v tvojih očeh ni laži."

Dihljaji vetra so rahlo jadrali po zraku. Irenina glava se je sklonila na Iztokove prsi, ustnice so umolkile, vse pozlačeno nebo se je sklanjalo nad njima in zvezdice so trepetajoč posipale čolnič s svetlimi poljubi. Njuni duši sta čutili, da se strinjata v en sam koprnc žarek, ki se trga od zemlje, iz prahu in se razliva kakor morje po perutih vetra in kipi gor, gor do neba. Ginil je čas, ginil je svet,

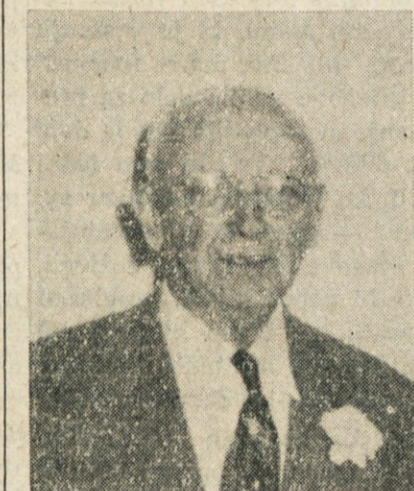
pila sta iz čistega vrelca tihe, iskrene ljubezni.

Nenadoma grozen krič in pljus v valove. Čolnič se je stresel in zagugal.

Iztok je planil pokonci. Vesarja ni bilo več na njegovem čolnu, sredi valov se je boril s smrtjo. V čolnič sta se zasadila dva železna kavlja in ga potegnili k drugemu čolnu, iz katerega so šinile zakrinkane postave in iztegnile roke po Ireni.

"Iztoče!" je bolešno kriknila Irena, sužnja Cirila, ki jo je spremljala, je zaplakala in obe sta omahnili in se zgrudili v gugajoči se šajki. Toda nepotreben je bil klic po Iztoku. Ko so ga zazrli napadalci, kako se je dvignil kakor hrast iz čolna, se je dvignilo dvoje vesel in zamahnilo po njem. Ali njegova železna roka je hipoma odbila udarca; v trenutku se je zablskal kratek meček v njegovi roki.

(Dalje prihodnjič)

V blag spomin

DVANAJSTE OBLETNICE SMRTI
ODKAR JE UMRL NAŠ
LJUBLJENI SOPROG IN OČE

Anton Tomšič

ki nas je zapustil 10. sept. 1957

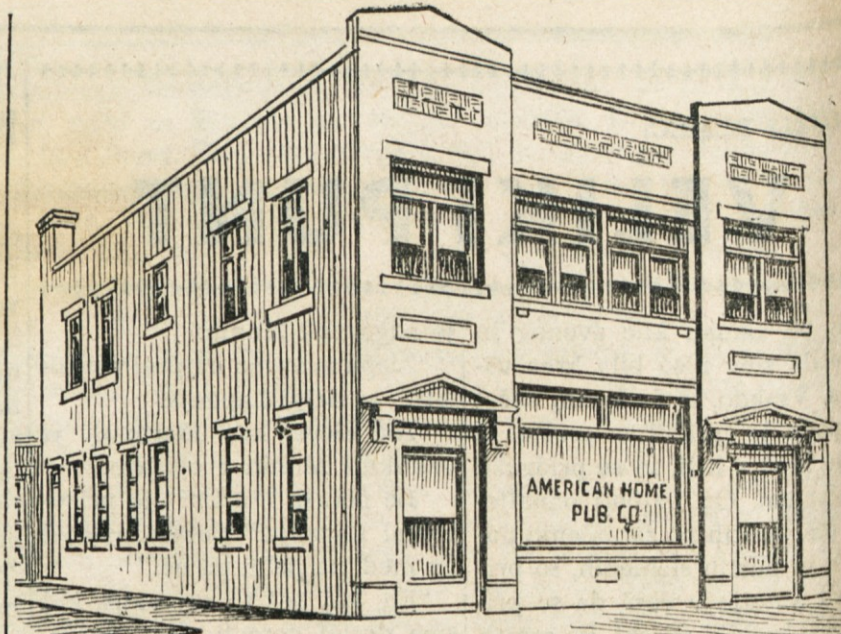
Blag spomin na Tebe, dragi, obujamo že 12 let, ko si nas zapustil same, še vedno žalostni smo vsi.

Ko tudi za nas pride čas, da bomo zemljo zapustili, se bomo s Teboj veselili, pri Bogu v rajski večnosti.

Tvoji žalujoči:

SOPROGA in OTROCI,
ter SORODSTVO.

Cleveland, Ohio 10 sept. 1969.

Za vsakovrstna tiskarska dela

se priporoča

TISKARNA AMERIŠKE DOMOVINE

6117 St. Clair Avenue

Cleveland 3, Ohio

tel. HE 1-0628

TRGOVSKA IN PRIVATNA NAZNANILA

Vse tiskovine za društvene prireditve:

okrožnice, sporedi, vstopnice, listki za nakup okrepčil.

Spominske podobice in osmrtnice.

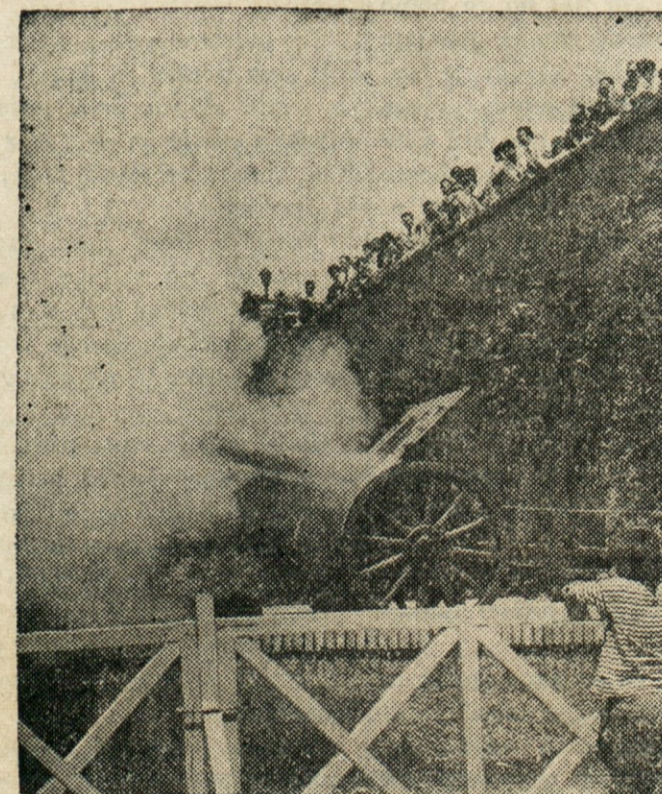
Najlepša izdelava - Prvovrsten papir - Hitra postrežba

NAROČAJTE TISKOVINE PRI NAS!

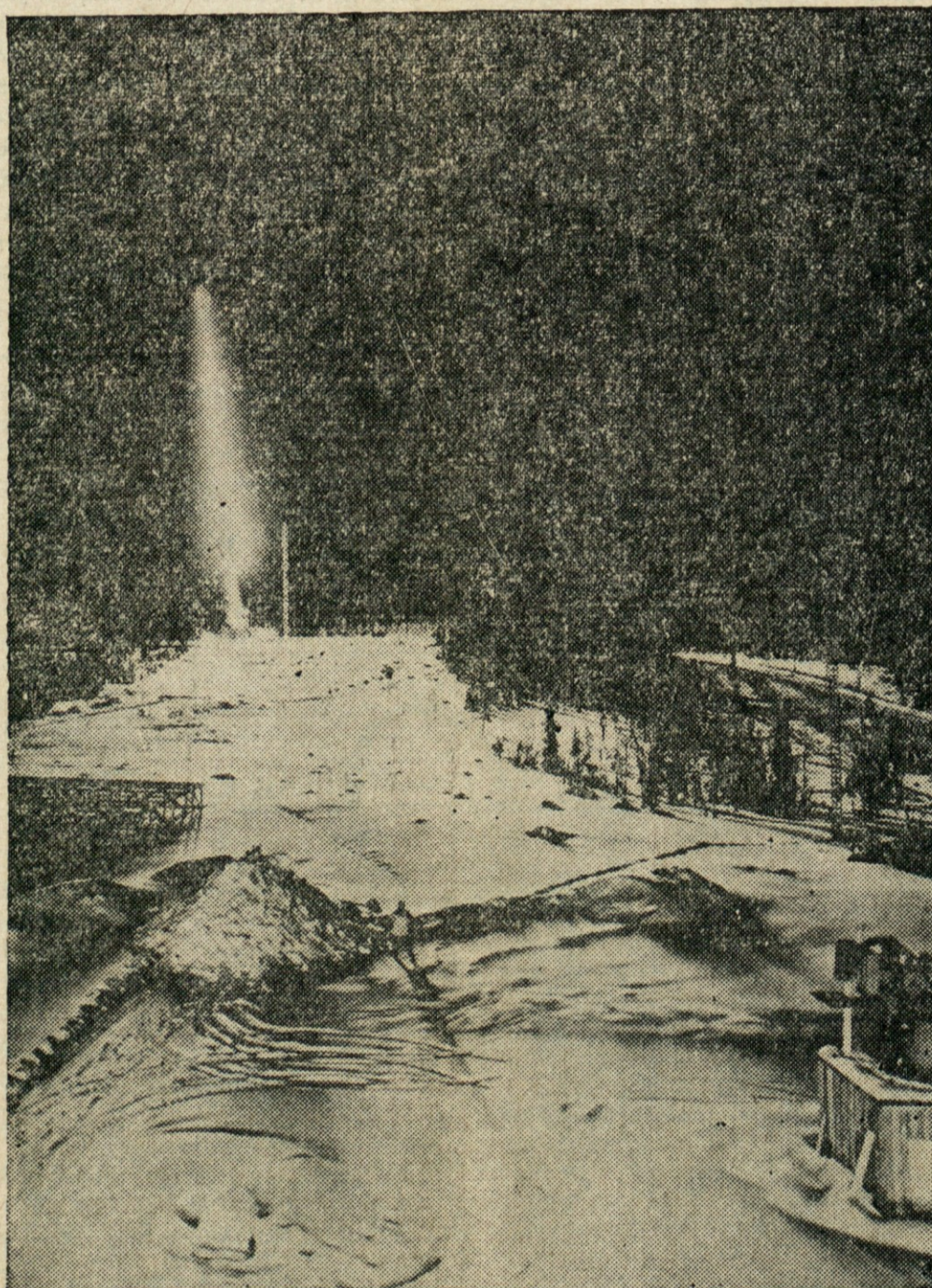
TRGOVSKE TISKOVINE - PRIVATNE TISKOVINE

RADIOTELEFON — Prodajalec radio-telefonov Gene Johnson kaže njegovo rabo na stopnici pred zgradbo v New York Cityju. Ta telefon stane \$2,495. Torej kar precej!

TURISTIČNA ZANIMIVOST — V Rimu še vedno označajo poldne s strelom iz topa z vrha griča Janikul. Slika kaže turiste, ki so prišli gledat ta dogodek.

RAKETO PRESKUŠAJO — Slika kaže vzstrel rakete Skylark v bližini Kirune na Švedskem, kjer je preskuševališče Evropske organizacije za vesoljska raziskavanja. Raketo Skylark so zamislili in izdelali Angleži. Oni jo tudi preskušajo.